

Lofoten Avfallsselskap
Postboks 250

8376 LEKNES

RAPPORT ETTER TILSYN PÅ AVFALLSANLEGG – ANMODNING OM REDEGJØRELSE

Vi viser til tilsyn gjennomført på avfallsanleggene til Lofoten Avfallsselskap (LAS) den 19.09.2001.

Vedlagt følger tilsynsrapport som viser at det ble det registrert 2 avvik og 4 anmerkninger. Avfallsselskapet må **innen 01.12.2001** redegjøre for de tiltak som er gjennomført for å rette opp registrerte avvik. Hvis ikke avvik da er rettet opp, må redegjørelsen inneholde en tidfestet plan for hvordan avvik skal rettes opp. Innen samme dato skal det gis forslag til oppfølging av anmerkninger.

Med hilsen

Oddlaug E. Knutsen (e.f.)
seksjonsleder

Marit Torsvik
overingeniør

Vedlegg: Tilsynsrapport

Kopi: Vestvågøy kommune, Storgata 37, 8370 Leknes

Vågan kommune, 8305 Svolvær

TILSYN
ved
LOFOTEN AVFALLSSELSKAP

Selskapets adresse: Postboks 250 8376 LEKNES	Telefonnr. 76 05 40 30
Konsesjon av: 17.12.1998 (opprinnelig 15.12.1993)	Tidsrom for tilsynet: 19.09.2001 kl 09:00 – 16:00
Deltager bedrift: Einar Solvang Gjermund Vian Monika Nilsen Harald Sandberg	Deltager Fylkesmannen i Nordland: Marit Torsvik Oddlaug E. Knutsen

Rapportens innhold

Denne rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble avdekket innen de kontrollerte områdene, dvs. avfallsanleggene på Leknes, Haugen og Osan, relatert til forurensningsloven med forskrifter og tillatelse. Tilsynet inkluderte også en oppfølging av nedlagte avfallsplasser, men dette tas opp som en egen sak.

Hovedkonklusjon

Under verifikasjonen ble det påvist følgende avvik fra tillatelsen:

1. Avfallsselskapet har ikke satt i verk særskilte tiltak for å kunne hindre at PCB-holdig avfall fra bygg- og anleggsbransjen legges på deponi.
2. På deponiet tas det rutinemessig imot flytende slakteavfall til avvanning.

I tillegg ble det anført 4 anmerkninger som omhandler internkontroll, sigevannsanalyser, spesialavfallslagring og komposteringsmetode.

Utarbeidet dato:

Godkjent dato:

Sign.:

Sign.:

Marit Torsvik
Overingeniør

Oddlaug E. Knutsen
seksjonsleder

1. Bakgrunn

Hensikten med kontrollen var å fastslå om bedriften tilfredsstillte aktuelle myndighetskrav på forurensningsområdet. Tilsynet ble gjennomført som en rutinemessig etterkontroll av en systemrevisjon som ble gjennomført i 1998. Det var også på forhånd mottatt henvendelser fra naboer på en del ulemper ved driften av Haugen avfallsplass (lukt, flygeavfall, fuglplage og forurenset bekk). Denne rapporten beskriver eventuelle avvik og anmerkninger som ble avdekket under kontrollen.

- **Avvik** betegnes som overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.
- **Anmerkning** er andre forhold som tilsynsetaten mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse-, miljø- og sikkerhet.

Dokumentgrunnlaget for kontrollen var internkontrollforskriften, forurensningsloven med forskrifter og tillatelse gitt 17.12.1998 med senere endringer.

2. Avvik og anmerkninger

Avvik 1 Avfallsselskapet har ikke satt i verk særskilte tiltak for å kunne hindre at PCB-holdig avfall fra bygg- og anleggsbransjen legges på deponi

Avvik fra tillatelsens vilkår 2.1.2 og forskrift om spesialavfall § 5 .

I vilkår 2.1.2 framkommer det at tillatelse til deponering ikke omfatter spesialavfall (enkelte unntak). Videre framkommer det i forskrift om spesialavfall § 5 at enhver som er i besittelse av spesialavfall har ansvar for at spesialavfallet oppbevares, lagres og for øvrig tas forsvarlig hånd om. Det er blant annet ikke tillatt å blande spesialavfall med annet avfall.

I det siste har det vært satt en god del fokus på problemstillingen omkring PCB i bygg. Avfallsselskapet kunne også bekrefte å ha mottatt slik informasjon. Det ble imidlertid oppgitt at det foreløpig ikke var mottatt utsortert PCB-holdig avfall fra entreprenører, for eksempel isolerglassruter. Samtidig kunne det ikke gjøres rede for at det var satt i verk særskilte tiltak for å hindre at denne typen avfall ble deponert sammen med annet bygningsavfall. Avfallsmottak har ansvar for å kontrollere at PCB-holdig avfall holdes adskilt fra annet avfall. Vi er enig i at kompetanseheving og kontroll direkte hos avfallsbesitter er viktige for å kunne hindre at denne typen avfall kommer inn på deponier. Her er det satt i verk egne tiltak med gjennomføring av seminarer over hele landet. Samtidig anser vi det slik at deponieiere har en svært viktig rolle, både i forhold til å nå ut med informasjon og i forhold til det å kunne ha mulighet for å stanse den enkelte avfallsleveransen. Fylkesmannen er av Miljøverndepartementet bedt om å prioritere dette feltet i sitt kontrollarbeid. Her heter det blant annet at mangler på disse områdene alltid skal behandles som avvik.

Avvik 2 På deponiet tas det rutinemessig imot flytende slakteavfall til avvanning

Avvik fra tillatelsens vilkår 2.1.2 .

I tillatelsens vilkår 2.1.2 framkommer det at tillatelsen ikke omfatter mottak av flytende avfall. Under befaringen kunne det observeres at selskapet hadde etablert en egen grop inne på deponiområdet for mottak av flytende slakteavfall. Etter avvanning ble det oppgitt at dette avfallet ble gravd opp for kompostering. Vi anser ikke denne metoden for tilfredsstillende, verken i forhold

til tilførsel av flytende, organisk stoff til fyllinga eller i forhold mulige luktulemper. Dersom selskapet fortsatt skal motta denne typen avfall for kompostering, forutsettes det at det skjer med ferdig avvannet råstoff. LAS har i dag tillatelse til å kompostere slakteavfall i reaktoranlegg. Det vises i den forbindelse til anmerkning 4. For øvrig kan vi legge til at det fra LAS ble opplyst at de allerede hadde varslet stans av videre mottak av flytende slakteavfall og at de nå var inne i en prosess i samarbeid med slakteriet med tanke på å finne alternative løsninger.

Anmerkning 1 Internkontrollsystemet hadde enkelte mangler knyttet til dokumentasjon

Referanse: Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5.

Vi viser til internkontrollforskriftens § 5 2. ledd (tabell) og vil spesielt bemerke følgende punkter:

- Punkt 4: Bedriften hadde fortsatt ikke nedfelt noen konkrete målsetninger på ytre miljø, dette selv om det virket som om det var bevissthet omkring en del helt klare problemområder (sivevann i bekk, fuglplager, flygeavfall, lukt osv.). Det var heller ikke fastsatt noe gjenvinningsmål for regionen.
- Punkt 6: Det kunne ikke vises til hvilke rutiner bedriften hadde for å oppdatere risikovurderinger (beredskapsplan fra 1998).
- Punkt 7: Det kunne ikke vises til systematiske rutiner for å følge opp registrerte avvik, for eksempel i forhold til jevnlige oppsummeringer. Hva som legges i avviksbegrepet bør også gjennomgås slik at det for eksempel sikres at klager fra naboer håndteres på en systematisk måte. Bedriften bør også få satt i verk det planlagte registreringssystemet for lukt, fortrinnsvis i samarbeid med naboer dersom dette er mulig.

Anmerkning 2 Analyse av enkelte tungmetaller i sivevann gjennomføres ikke med tilstrekkelig følsomhet i forhold til giftighet og i forhold til det å skulle observere eventuelle endringer i utslippet.

Referanse: Tillatelsens vilkår 2.2.1.4.

Avfallsselskapet har etter de to siste årsrapportene fått tilbakemelding om at spesielt analysen av bly og kadmium i sivevann viser høye verdier, eventuelt at disse analyseres for grovt. Analyse-resultatene har dermed liten verdi i forhold til å skulle overvåke utslippsnivået. Det kunne ikke bekreftes at dette forholdet var ordnet opp i, og selskapet bes derfor nå på nytt om å ta analysemetoden opp med laboratoriet.

Anmerkning 3 System for lagring av spesialavfall på Miljøstasjoner bør forbedres slik at det sikres at eventuell lekkasje blir samlet opp.

Referanse: Forskrift om spesialavfall § 5.

Under systemrevisjonen i 1998 ble det også gitt anmerkning på utilfredsstillende lagringsforhold for spesialavfall. Det ble den gang spesielt bemerket at fatlager med spillolje og batterier ble lagret utendørs uten at det var sikret slik at dette var utilgjengelig for uvedkommende. Forsatt kunne det observeres utendørs lagring av for eksempel spillolje, samtidig som området ikke var fullstendig inngjerdet. Selv om fatlager står på asfalt, anses det som sannsynlig at det ved en lekkasjesituasjon vil kunne renne en god del olje ut i grunnen like ved asfaltdekket. I utgangspunktet bør alt spesialavfall lagres innendørs, eventuelt i kontainer som er spesielt innrettet for dette formålet. Det skal også være innrettet slik at all lekkasje skal kunne samles opp.

Anmerkning 4 Selskapets tillatelse dekker ikke den metoden som for tiden benyttes til håndtering av våtorganisk avfall.

Referanse: Tillatelsens vilkår 7.0.

I tillatelsens vilkår 7.0 framkommer det at tillatelsen gjelder for kompostreaktoranlegg i et lukket system. Det ble oppgitt at reaktoren nå var ute av drift for ubestemt tid. Situasjonen er også slik at det i en tid framover vil være uavklart hvorvidt reaktorene kommer i drift og eventuelt hvilken økonomisk kompensasjon selskapet har i den forbindelse. I mellomtiden komposterer avfallet i storranker som er plassert på deponiet. Vi har forståelse for at selskapet er oppe i en vanskelig situasjon der det i en tid framover ikke vil være mulig å ta stilling til permanent drift. Dette er også noe som Fylkesmannen kan bekrefte å ha blitt holdt jevnlig orientert om. Tidligere har vi imidlertid ansett denne situasjonen som en midlertidig løsning på et akutt problem. Vi ser nå at den ”akutte” perioden kan bli langvarig og det er derfor behov for å kunne formalisere den midlertidige driften som pågår. Dersom det fortsatt skal drives med utendørs kompostering i ranker, forventes det dermed at selskapet fremmer en skriftlig søknad.

3. Gjennomføring

Tilsynet ble varslet nesten 2 måneder i forveien (opprinnelig dato utsatt på grunn av sykdom). Det ble først foretatt et åpningsmøte der det ble gitt en orientering om bakgrunnen for kontrollen og der bedriften kort orienterte om status. Deretter ble det under møte stilt en del spørsmål fra Fylkesmannen. Til slutt ble det foretatt en befaringsreise som inkluderte Leknes Miljøstasjon (uteområder), Haugen avfallsplass (deponi og kompostering) og Osan Miljøstasjon (uteområder).

Det var pent og stille vær under gjennomføringen av tilsynet. Det kunne ikke observeres sjenerende lukt ved ankomst til avfallsanlegget i Haugen. Ansamlingen av fugler på deponiet ble på befaringsstidspunktet betraktet som lav til normal i forhold til andre deponier som er i drift i landsdelen. Det kunne ellers ikke observeres særlig grad av flygeavfall i de områdene som ble befart (det vil si kun nærområdet til deponiet).

4. Andre forhold

Dette er å betegne som en avviksrappport og gir derfor ikke en totalvurdering av selskapets miljøarbeid eller miljøstatus. Vi vil derfor her legge til at det ble observert en rekke positive forhold med hensyn til arbeidet med å ivareta det ytre miljøet. Når det gjelder internkontrollsystemet, fikk vi helt klart et inntrykk av at bedriften har hatt en betydelig framgang siden systemrevisjonen i 1998. Videre kunne vi spesielt på Leknes Miljøstasjon se en svært god status på uteområder, noe som antas å være et viktig bidrag til å kunne gi en positiv holdning til sortering av avfall. Arbeidet med oppfølging av forurenset bekk nedstrøms deponiet så også ut til å bli ivaretatt på en tilfredsstillende måte. Vi fikk ellers inntrykk av at selskapet har forsøkt å løse en vanskelig situasjon i forhold til håndteringen av våtorganisk avfall på en best mulig måte, dette ut fra tilgjengelige ressurser.